הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר מדע

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות דעות

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות דעות

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-דעות/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 4
הלכה ג 4
פרק ה 4
הלכה א 4
הלכה ב 4
הלכה ט 4
הלכה יא 5

פרק ב

הלכה ג

אמרו חכמים הראשונים כל הכועס כאילו עובד עכו"ם. בש"ס שבת דף ק"ה נזכר כועס ושובר כלי בחמתו. אולם בס' הקנה (ואינו כעת לפני) נמצא כלשון רבינו דאף בכעס סתם הוי כעובד ע"א, (וכ"ה בזוה"ק פ' תצוה):[השמטה] וכ"ה בזוה"ק בראשית דכ"ז ע"ב בפסוק ויצו ה' אלהים ובפ' תצוה דקפ"ב ע"א על הפסוק חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו וברעיא מהימנא בזוה"ק פ' קרח דקע"ט ע"א:

פרק ה

הלכה א

כשם שהחכם ניכר כו' ולא יהא רודף למלאות בטנו כו'. בשבת דף קנ"א ע"ב, וכן הוא אומר וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם, אמר ר"ה ואמרי לה אר"ח אלו בני אדם שמניחין ד"ת ועושין כל ימיהם כחגים ע"ש:

הלכה ב

כשהחכם אוכל מעט זה הראוי לו לא יאכלנו כו' ולא בשוק. בירושלמי פ' ג' דמעשרות ה"ב, אית תניא תנא שאין שבחו של תלמיד חכם להיות אוכל בשוק כו', ועי' בש"ס דילן קידושין דף מ' ע"ב ובתוס' שם ד"ה וי"א, וברמב"ם פי"א מהל' עדות הלכה ה', ובכ"מ שם:

הלכה ט

מלבוש תלמיד חכם מלבוש נאה ונקי וכו' ולא יהא בשרו נראה מתחת מדיו כמו בגדי הפשתן הקלים ביותר שעושים במצרים כו'. וכתב הכ"מ ומש"כ ולא יהא בשרו נראה מתחת בגדיו וכו' בפרק חזקת הבתים דף נ"ז ודלא כפי' רשב"ם, כונתו דשם איתא חלוק של ת"ח כיצד כל שאין בשרו נראה מתחתיו, והרשב"ם פירש שם דצריך שיהא ארוך עד פיסת רגלו שלא יראה כשילך יחף, ולפ"ד קאי שם על כמות החלוק דצריך שיהא ארוך אבל לא מיירי שם מאיכות החלוק, ורבינו יפרש הגמ' דקאי על איכות החלוק דצריך שיהא עב וכבד שלא יהא בשרו נראה מתחתיו, זה כוונת הכ"מ, אבל דבריו דחוקין, דהרי שם מיד אח"ז איתא טלית של ת"ח כיצד כל שאין חלוקו נראה מתחתיו טפח, וזה בודאי קאי על כמות הטלית. וה"ה בחלוק שקודם לזה, דבודאי מיירי בחד גוונא. אולם נראה שרבינו למד זה מהא דאיתא ביומא דף ל"ה ע"ב בר"א בן חרסום שעשתה לו אמו

כתונת משתי ריבוא ולא הניחוהו אחיו הכהנים ללובשה מפני שנראה כערום כחמרא במזגא ע"ש, ולמד רבינו מזה ג"כ לת"ח דאסור לו להתנהג בדרך בזיון וצריך שילבש בגדי כבוד. ועפ"ז מצאנו גם כן מקור למש"כ רבינו עוד ולא יהו בגדיו סחובין וכו' אלא עד עקיבו ובית יד שלו עד ראשי אצבעותיו. והמ"ע הראה מקום לזה בשבת דף קי"ג, ב"ב דף נ"ז, ולא נמצא שם כן. אולם רבינו למד זה ג"כ מבגדי כהונה דכתב בפ"ח מהלכות כלי המקדש הי"ז דאורך הכתונת עד למעלה מן העקב ואורך בית יד שלה עד פס ידו, וכתב שם הכ"מ דרבינו כתב זה ע"פ מה שנתבאר שם בפ"ח שבגדי כהונה לא יהיו ארוכים ולא קצרים, ושם בה"ד כתב רבינו דבגדי כהונה מצותן שיהיה נאים ולא ארוכין יתר על מדתו או קצרים פחות ממדתו כדרך בגדי הגדולים שנאמר לכבוד ולתפארת, וה"ה בת"ח דבעי' שיהיה לו לכבוד ולתפארת, ודמו לבגדי כהונה:

הלכה יא

[השמטה] **דרך בעלי דעה שיקבע לו אדם מלאכה כו' אבל הטפשין מתחילין לישא אשה כו' וכ"ה אומר בקללות אשה תארש בית תבנה כרם תטע כלומר יהיו מעשיך הפוכין כו'**. הכ"מ לא הראה מקום לזה אך כן הוא בפסיקתא זוטרתי פ' תבא אשה תארס ובית תבנה כו' לפי שדרך בני אדם לבנות בית ואח"כ ליקח כרם ואח"כ ליקח אשה כמ"ש בפ' שופטים מי האיש אשר בנה בית מי האיש אשר נטע כרם מי האיש אשר אירש אשה ובקללות רמז שהכל יהיה להם בהיפך ע"כ (ועי' מ"ש בפ"ז מהל' תומ"ס הכ"ג), ומה שרבינו תפס ברישא תחלה כרם ואח"כ בית עי' בכ"מ: [עד כאן]